

**Защо ние, преводачите, да не можем
сами да подпишем своя превод?
(25.03.2013)**

Официалните преводи по цял свят се подписват, т.е. заверяват собственооръчно от преводача, който ги е направил, понеже по законите на всички страни по света преводачът е този, който носи отговорността за верността на превода. В много страни преводачите, които извършват такива преводи, имат и собствени печати, които поставят до подписа си, но това не е абсолютно правило.

Според българското законодателство преводачът също носи отговорност за верността на превода, който извършва (чл. 290, ал. 1 и 2 от Наказателния кодекс) и никой не оспорва това. Обаче странните изисквания, които множество български институции, организации и др. поставят във връзка с официалните преводи, са уникални, понеже на практика игнорират възможността на преводача сам да поеме отговорността си за превода.

Изискванията за заверка на подписа на преводача в МВнР е пречката пред нормалното поемане на отговорност от преводача. На практика преводачът е лишен от задължението да поеме отговорност за официалния

превод, който извършва. Колкото парадоксално и абсурдно да звучи, това е така. Може би България е единствената страна в света, която ограничава поемането на отговорност!

Абсурдното положение се въвежда чрез проslовутия чл. 2а от Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа. Многократно в статиите и писмата си съм разглеждал този въпрос. Все пак: главното е, че МВнР извършва преводите на всички документи в България (ал. 1), като може да възлага извършването на такива преводи и на частни фирми (ал. 2) (не на отделни преводачи), следователно, официални преводи в България се извършват от фирми, а не от преводачи, т.е. ако фирма за преводи няма договор с МВнР, няма право да извършва официални преводи.

Аз, като преводач, понеже в момента нямам договор с МВнР, съм лишен от възможността да поемам отговорност за официалните преводи, които евентуално бих извършил, защото не съм съгласен подписът ми да бъде на разположение на частни фирми, които потенциално биха могли да го използват за подписване на преводи, за които изобщо не съм и чувал. Тази опасност е била абсолютно осъзната в момента, когато бившият външен министър подписва заповед № 95-00-152.

Оказва се, че дори и да поставя под превода си декларация, в която съм посочил лични данни, номера на дипломата си, да декларирам за верността на извършения превод в съответствие с чл. 290, ал. 1 и 2 от НК, да напиша на ръка името си, преди да се подпиша, и, накрая, да поставя печата на собствената си фирма, моят официален превод не се признава от някои български институции!

Само си помислете: не подписвате ли данъчните си декларации без никакви допълнителни заверки на подписа ви, преди да ги изпратите по пощата или да ги предадете на гишетото на НАП? Не се ли подписвате под фактурите, които издавате, без да са необходими каквито и да било допълнителни заверки, дори не е задължителен и печатът на фирмата. Не е ли това поемане на отговорност, която често е доста по-голяма от подписване на официален превод?

По-странното в случая със заверката на подписа на преводача първо от „фирмата-изпълнител“ на МВнР, а след това - от самото МВнР, е, че заверката на подписа на преводача може да се извърши и в двата случая, не само във втория, в отсъствие на преводача. За съвременните технически средства и възможността за злоупотреба с подписа на

преводача, вече споменах⁴⁰.

Съжالياвам, че повтарям като стара грамофонна плоча култовите думи на Н. Младенов пред пленарно заседание на НС № 363 на 15.06.2012 год., но това е реалността:

„Ние нямаме възможност за контрол върху процеса на превод - дали той се извършва действително от заявления от фирмата-изпълнител преводач или от студенти. ...При нас идва текст с подпис на преводача - ние не проверяваме текста, а заверяваме подписа на преводача“.

И в момента, когато МВнР с половин уста се опитва да направи полупризнание, че „удостоверяването на подписа на преводача от страна на МВнР е дейност, която... не е законосъобразна“, то твърди, че тази незаконсъобразна дейност не можела да бъде прекратена, понеже това щяло било да доведе до вакуум⁴¹!

Значи, липсата на условия за фалшифициране на подписите е вакуум! Представете си в каква законова държава живеем, за да бъде вакуум липсата на престъпления! Нямам думи.

40 Вж. статията „Почтеността, преводачите и преводаческите агенции...“

41 Вж. Приложение 12 „Писмо от МВнР № 12ПР-1149“